

Sekundárna bolesť hlavy

MUDr. Andrej Mihál

Predseda neurofarmakologickej sekcie
Slovenskej neurologickej spoločnosti

BOJNICE

Máj 2007

Skrátená definícia bolesti hlavy:

- Vzniká, podráždením štruktúr citlivých na bolesť.
- **V lebke:** veľké cievy,
tvrdá a mäkká plena,
sinusy,
mozg. nervy so senzit. vláknami

Extrakraniálne štruktúry.

Mozog nie je citlivý na bolestivý podnet!

Bolesti hlavy a tváře :

- **Môžu byť** :

a/ symptomatické – vyvolané špecifickým ochorením hlavových štruktúr

b/ vazomotorické

c/ vyvolané poruchou neuronálnej regulácie

International Headache Society

- Rozdelenie bolestí hlavy podľa etiológie – tabuľka je zmysluplná len pre špecialistov.
- **Význam anamnézy** – systematické otázky RA, odkedy?, frekv., trvanie, charakter, provokačné agens, sprievodné príznaky...
- **Ďalšie:** pamäť, epi, chudnutie, únavnosť, slabosť a nešikovnosť končatín, poruchy správania, súkromie, povolanie, užívanie liekov, drogy,...

BH pri organických mozgových cievnych ochoreniach

- **Vaskulárny mozgový infarkt**
- **Mozgové krvácanie**
- **SAK**
- **Arteriitis cranialis**
- **Disekcia a. carotis, príp. AV**

BH pri vnútrolebečných expanziách

- Mozgový nádor
- Subdurálny hematóm
- Mozgový absces

BH spondylogénne

- Cervikálna spondylóza
- Migraine cervicale
- „whip-lash-injury“

Tenzná bolesť hlavy

- Tzv. psychogénna bolesť hlavy

BH „nie neurologické“

- Arteriálna hypertenzia
- Vnútrolebečné zápaly
- Toxicko-medikamentózne
- ORL afekcie
- Očné afekcie
- Zubné afekcie

Tvárové neuralgie

- **Pravé neuralgie** – n.trigeminus, n.glossopharyngeus, aurikulotemporálna, Sluderova /ggl.pterygopalatinum/.
- **Neuralgia ATM** – Costenov sy.
- **Atypické bolesti tváre.**

BH pri poruchách likvorovej cirkulácie

- Prekážka v cirkulácii likvoru
- Likvorová hypotenzia
- Po intratekálnej punkcii

Cluster-headache a chronické paroxyzmálne hemikranie

- Typická cluster-headache
- S neurčitou periodicitou
- Epizodická Cl.h.
- Chronická Cl.h.
- Chronická paroxyzmálna hemikrania
- Podobné, ale nespĺňajú všetky kritériá

BH bez štruktúrálnej lézie

- Chladová bolesť hlavy
- Benigná bolesť hlavy pri kašli
- Benigná bolesť hlavy pri námahe
- Bolesť hlavy pri sexuálnej aktivite

BH po poraneniach hlavy.

- Akútna posttraumatická -
 - a/** potvrdzujúca nálezy,
 - b/** bez potvrdzujúcich nálezov

- Chronická posttraumatická –
 - a/** potvrdzujúca nálezy
 - b/** bez potvrdzujúcich nálezov

BH spôsobené užívaním látok, alebo ich odobratím.

- Akútnym užitím
- Chronickým užívaním
- Odobratím pri chronickom užívaní

BH pri infekciách mimo hlavu.

- Vírusové infekcie
- Bakteriálne infekcie
- Iné infekcie /chlamýdiové, boréliové.../

BH pri metabolických poruchách.

- Hypoxia
- Hyperkapnia
- Hypoglykémia
- Dialýza
- Iné metabolické poruchy

Wyšetrenia pri bolestiach hlavy.

- **1 / Všeobecné : TK**

obehové funkcie

funkcie obličiek

známky infektu

známky meningitídy

odkaz na malignitu

ORL afekcie

Očné afekcie

afekcie zubov a čel'uste

Vyšetrenia pri bolestiach hlavy.

- **2 / Neurologický status :**

meningizmus

známky zvýšenia intrakraniálne hypertenzie

ložiskové mozgové príznaky

výpadky mozgových nervov

Vyšetrenia pri bolestiach hlavy.

- **3/ Psychický status**

organický psychosyndróm

neuropsychologický deficit

alterácia vedomia

aktuálne konflikty

depresia

neurotické rysy

Náhle vzniknutá BH

- **SAK** :

lokalita – difúzna, vzácné v záhlaví

trvanie – celodenné

provokačné agens – pohyb, tlak

nálezy – nausea, zvracanie, meningizmus,
možná fokality CNS

nutné – CT, pri nejasnom náleze LP

Náhle vznikajúca BH

- **Intermitentná prekážka odtoku likvoru :**
lokalita – difúzna, menej často stranová
trvanie – minúty až hodiny
provokácia – náhlou zmenou polohy
úľava – zmenou polohy
prejavy – zvracanie, alterácia vedomia,
možný meningizmus
CAVE – ependymóm !

Opakovaná záchvatovitá akútna BH

- **Hypertenzná kríza :**

lokalita - difúzna

trvanie - minúty až hodiny

spúšťacie faktory – nepravidelné

sprievodné javy – nausea, zvracanie,
zmätenosť

nálezy – vysoký TK, zmeny na oč.pozadí

CAVE! – feochromocytóm !!

Záchvatovite vystupujúca BH

- **BH pri kašli :**

lokalita – difúzna

provokačné agens – kašeľ, tlak

možný vznik po úraze hlavy

CAVE – proces v zadnej jame

Subakútna, dlhotrvajúca BH

- **Syndróm likvorovej hypotenzie :**

_ lokalita – difúzna

trvanie – hodiny

provokačné agens – státie, príp. sedenie

úľava – v leže, príp. tlakom na jugulárky

sprievodné javy – nausea, príp. zvracanie

nutné – vyšetriť tlak likvoru, zvýš. bielkovín

Chronická difúzna BH

- **Posttraumatická :**

lokalita – difúzna

trvanie – dni, mesiace

provokácia pobytom na slnku, otrasmi
alkoholom

obyčajne bez topického nálezu

anamnéza !

Chronická difúzna BH

- **Toxicko-medikamentózna a**
psychogénne depresívna :

lokalita – difúzna

trvanie – prevažne trvalá

sprievodné javy – podľa etiologie

CAVE – otrava CO, Pb, Br, kontraceptíva !

Chronická lokalizovaná BH

- **Pri cervikálnej spondylóze :**

lokalita – occipitálne, šíri sa na temeno

trvanie – hodiny až dni

provok. agens – statické držanie hlavy, ale
aj ležanie

často – šírenie aj do pliec až ramien

nález – bolestivosť occipitálnych bodov,
starší pacienti, poúrazoví, možné radikulárne prejavy na HK

AgalSe

v
Ďakujem za pozornosť!